

In deze nieuwsbrief

Mededelingen vanuit de praktijk

Pagina 1

Salmonella antistoffen in de Tank

Pagina 2

Hittestress

Pagina 3

Even voorstellen.....

Pagina 4

Introductie:

Het voorjaar is inmiddels in volle gang. We hebben hete dagen gehad, maar gelukkig ook af en toe een bui. Dit gunstige weer heeft ervoor gezorgd dat de eerste sneden van goede kwaliteit alweer in de kuil zitten en dat de mais op tijd de grond in kon. Tegelijkertijd kan het warme weer ook zorgen voor hittestress bij koeien. Om hier extra aandacht aan te besteden, lees je in deze nieuwsbrief meer over hittestress en hoe je dit het beste kunt beperken.

Daarnaast zijn de knutten alweer enige tijd actief. Hierdoor neemt het risico op blauwtong opnieuw toe. Gelukkig hebben veel bedrijven er dit jaar opnieuw voor gekozen om te vaccineren tegen blauwtong. We hopen daardoor ook dit jaar weinig problemen door blauwtong te ervaren. We adviseren veehouders wel om de dieren goed te blijven controleren en alert te zijn op mogelijke symptomen van blauwtong. Denk ook aan een goede ventilatie in de stal en het ondersteunen zieke dieren waar nodig.

Mededelingen vanuit de praktijk

- Er is een nieuwe dierenarts gestart bij ons op de praktijk. Cheyenne komt ons team tijdelijk versterken en stelt zich op de laatste pagina graag aan u voor.
- Per september beginnen er twee vaste nieuwe dierenartsen in onze praktijk. Zij zullen zich op een later moment aan u voorstellen.

SCAN DE QR-CODE!

EN BLIJF OP DE HOOGTE!

✓ NIEUWSBRIEVEN

✓ LAATSTE UPDATES

✓ UITNODIGINGEN

Salmonella antistoffen in de Tank

Regelmatig krijgen wij een vraag over Salmonella. Meestal gaat het dan om een omslag in de tank waarbij antistoffen zijn aangetoond. Dit onderzoek naar antistoffen wordt aangestuurd vanuit de zuivel en wordt iedere vier maanden uitgevoerd. Bij rundvee gaat het met name om twee serotypes, namelijk S. Dublin en S. Typhimurium. Salmonella is een zoönose, wat betekent dat het kan worden overgedragen van dieren op mensen.

Als er antistoffen in de tank zijn aangetoond, betekent dit dat de koeien contact hebben gehad met de Salmonella-bacterie. Besmetting gebeurt door opname via de bek. De insleep van Salmonella op uw bedrijf gebeurt door aanvoer van mest, van dieren, van erfbetreders of door bijvoorbeeld vogels. Binnen het bedrijf kan verspreiding plaatsvinden door iedere route waarbij mest in contact kan komen met de bek. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door vuile laarzen in het voer of door besmet drinkwater.

De ziekteverschijnselen kunnen variëren van hoge koorts, diarree, verwerpen, sterfte tot helemaal geen symptomen. Ook kan het percentage zieke dieren per uitbraak sterk variëren.

Als de bacterie wordt opgenomen, kan een koe binnen een dag de bacterie alweer uitscheiden. Bij een voorbijgaande infectie kan de koe de bacterie ongeveer drie tot vier weken uitscheiden. De koe kan echter ook drager worden. Deze dieren scheiden de bacterie hun hele leven uit. Uitscheiding van de bacterie gebeurt via de mest.

Na enkele weken gaat de koe antistoffen aanmaken en uitscheiden, deze zijn na ongeveer 4 weken aantoonbaar in de melk en in het bloed. Er is echter verschil in hoe lang de antistoffen aantoonbaar blijven: van ongeveer acht maanden bij een voorbijgaande infectie tot levenslang bij een drager.

Het is niet duidelijk waarom een koe een drager wordt en het is vaak lastig om een drager aan te tonen. Als het gaat om een drager, dan moet de koe worden opgeruimd. Als het geen drager is, dan kan de koe herstellen en kan ze gewoon op het bedrijf blijven. Antistoffen verdwijnen na verloop van tijd.

Als melkveehouder krijgt u te maken met drie niveaus:

- Niveau 1 (Gunstig): Minimaal de laatste twee metingen (tankmelkonderzoek) waren gunstig. Geen verplichtingen.
- Niveau 2 (Ongunstig): De laatste twee of meer aaneengesloten metingen zijn ongunstig. Geen directe inspanningsverplichting, maar het wordt sterk aangeraden advies in te winnen bij uw dierenarts om te voorkomen dat u in niveau 3 belandt.
- Niveau 3 (Langdurig ongunstig): Vier van de vijf laatste metingen waren ongunstig. Vanaf dit niveau bent u verplicht om binnen 12 maanden een Plan van Aanpak op te stellen en uit te voeren.

Omdat het opsporen van dragers soms lang kan duren, is het raadzaam om tijdig actie te ondernemen. Wanneer een tankuitslag ongunstig is, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen. Samen met een gecertificeerde dierenarts kunnen we een plan van aanpak opstellen, de risicofactoren benoemen en kijken waar aanpassingen nodig zijn. Zo werken we samen aan een Salmonella-vrij bedrijf.

Hittestress

Hittestress bij melkkoeien ontstaat wanneer een koe meer warmte produceert dan zij kwijt kan aan haar omgeving. Een melkkoe heeft normaal een lichaamstemperatuur van ongeveer 38 tot 39°C en voelt zich het prettigst bij temperaturen tussen ongeveer 5°C en 17°C, gecombineerd met een lage luchtvochtigheid. Door de hoge luchtvochtigheid in Nederland kan een temperatuur van 22°C voor koeien al belastend zijn. Vooral hoogproductieve koeien zijn gevoelig, omdat de vertering in de pens en de melkproductie veel warmte produceren.

Koeien proberen warmte kwijt te raken door sneller te ademen en vocht te verdampen via de luchtwegen. Daardoor gaan ze hijgen, kwijlen en meer drinken. Daarnaast vreten ze minder, zoeken ze schaduw op en worden ze minder actief. Op warme dagen kan de melkproductie dalen en neemt ook de vruchtbaarheid af. Hittestress kost veel energie en veroorzaakt stress in het lichaam. Hierdoor stijgt het stresshormoon cortisol en wordt het immuunsysteem onderdrukt. Dat verhoogt de kans op gezondheidsproblemen zoals uierontstekingen en klauwproblemen. Bovendien kan een verminderde voeropname leiden tot een negatieve energiebalans, waardoor het immuunsysteem minder goed functioneert.

Om hittestress te beperken zijn verschillende preventieve maatregelen belangrijk. Goede ventilatie in de stal helpt om warmte en vocht af te voeren. Ventilatoren zorgen voor extra luchtbeweging rondom de koeien. Daarnaast kan soaken of een sprinklerinstallatie worden toegepast. Hierbij worden koeien natgemaakt, waarna ventilatie het water laat verdampen en de dieren actief afkoelt.

Naast ventilatie en koeling speelt voeding een belangrijke rol bij het beperken van hittestress. Door de warmte neemt de droge-stofopname af, terwijl de energiebehoefte voor onderhoud en melkproductie hoog blijft. Daarom is het belangrijk de energiedichtheid van het rantsoen te verhogen, bijvoorbeeld door goed verteerbare voedermiddelen en pensbestendige vetten in te zetten. Ook pensbestendig eiwit en aminozuren kunnen helpen om de melkproductie beter te ondersteunen. Daarnaast stijgt de behoefte aan mineralen zoals natrium, kalium en magnesium, die belangrijk zijn voor de vochtbalans en penswerking.

Goed voermanagement is eveneens essentieel. Vers voer aanbieden tijdens de koelste momenten van de dag, regelmatig voer aanschuiven en broei voorkomen stimuleren de voeropname. Voldoende schoon en fris drinkwater is cruciaal, omdat de waterbehoefte tijdens hittestress sterk kan toenemen.

Hittestress heeft niet alleen gevolgen voor dierenwelzijn, maar ook voor het bedrijfsresultaat. Door een lagere voeropname dalen melkproductie en gehalten, terwijl gezondheids- en vruchtbaarheidsproblemen toenemen. Onderzoek laat zien dat investeringen in ventilatie en koeling rendabel zijn doordat productieverliezen worden beperkt. Preventie van hittestress is daarmee zowel een maatregel voor dierenwelzijn als voor bedrijfsrendement.

Even voorstellen.....

Hallo allemaal!

Graag stel ik mezelf even voor. Ik ben Cheyenne Yseboodt en ik versterk tijdelijk, op donderdag en vrijdag, tot eind september, het team van De Herkauwerspraktijk als dierenarts.

In 2025 studeerde ik af aan de Universiteit Gent in de afstudeeroptie herkauwers. Samen met mijn partner run ik in België een dierenartsenpraktijk voor landbouwhuisdieren, waardoor ik het meest terug te vinden ben in de "Vlaamse velden". Mijn grootste interesses liggen bij de kleine herkauwers en de begeleiding van jongvee, maar ook van een uitdagende "koeien casus" word ik altijd enthousiast.

Wat brengt mij naar Nederland? Tijdens mijn opleiding liep ik twee maanden eindstage bij De Herkauwerspraktijk. Daardoor waren zowel de praktijk als de manier van werken mij al wat vertrouwd. Toen de mogelijkheid zich voordeed om tijdens de zomermaanden bij te springen, hoefde ik daar dan ook niet lang over na te denken. Bovendien biedt deze periode mij de kans om verder te groeien in mijn praktische vaardigheden en om waardevolle ervaring op te doen met uiteenlopende klinische casuïstieken.

Ik kijk ernaar uit om de komende maanden samen te werken met mijn Nederlandse collega's en om veehouders en hun dieren verder te helpen.

Tot binnenkort!

Dierenarts Cheyenne Yseboodt

